

تشنج ناشی از تب چیست؟

بالا رفتن سریع دمای بدن در بچه ها میتواند منجر به بروز تشنج شود که این حالت را تشنج ناشی از تب می نامند. معمولاً در سنین 6 ماه تا 5 سال رخ داده و چند دقیقه طول میکشد که اگر مدت زمان آن طولانی بوده یا یا کاهش سطح هوشیاری بیمار طولانی باشد می تواند هشدار دهنده باشد.

علائم و نشانه ها

- حرکات انقباضی دست و پاها
- بالا رفتن چشم ها
- مشکلات تنفسی
- کاهش سطح هوشیاری
- بی اختیاری ادراری
- بالارفتن دمای بدن

آنچه باید والدین عزیز در مورد تب تشنج بدانند:

- احتمال وقوع تشنج ناشی از تب بعد از واکسیناسیون (واکسن ثلاث)
- ممکن است عفونت های شدید زمینه ساز آن باشد مثل عفونت خون (سیتی سمی) یا مننژیت، پس بررسی علت تب مهم است.
- در 90٪ از موارد تشنج در اولین روز تب بروز می کند.
- بررسی سابقه تب و تشنج در سایر فرزندان و نیز والدین مهم است. پس این مطلب را به پزشک کودک خود بگویید.

- مدت تشنج معمولاً کمتر از 10 دقیقه است. پس اگر بیشتر از 10-15 دقیقه طول بکشد نیاز به پیگیری دارد.
- معمولاً یک بار در طول شب اتفاق می افتد پس اگر تکرار شود (در همان روز) نیاز به پیگیری دارد.
- بروز تغییرات در عملکرد سیستم عصبی مهم است (مثل خواب آلودگی - فلج اندامها)
- اگر تشنج فقط در یک طرف بدن باشد یا در یک قسمت از بدن (مثلاً فقط دستها) نیاز به توجه دارد.

عوارض تشنج

شایع ترین عارضه ، تکرار تشنج به هنگام تب می باشد. صرع به معنای تکرار حملات تشنج در غیاب تب است که تنها 2-4٪ از کودکانی که دچار تب و تشنج شده اند مبتلا به صرع میشوند .

برای پیشگیری از تشنج در کودکان تب دار چه مواردی را باید رعایت کرد؟

- در کودک تب دار که مستعد تشنج است ابتدا تب را با استفاده از **تب برها** (استامینوفن و بروفن) و بدن شویه با **آب صرفاً ولرم** (بدون الکل و نمک) کنترل کنید .
- از داروهای ضد تشنج در صورت تجویز پزشک استفاده کنید.
- استفاده از دیازپام خوراکی یا مقعدی (در کودکان کمر از 15 کیلوگرم شیاف دیازپام 5 میلی گرم و در کودکان بیشتر از 15 کیلوگرم شیاف دیازپام 10 میلی گرم استفاده کنید).

احتمال بروز تشنج بدون تب (صرع)

تب و تشنج به خودی خود تبدیل به صرع نمی شود (احتمال 1٪)

احتمال بروز صرع در موارد زیر بیشتر است:

- 1- موارد مهمی که گفته شد وجود داشته باشد. (تشنج موضعی، تکرار تشنج در حمله تب، و مدت تشنج بیشتر از 15 دقیقه)
- 2- سابقه خانوادگی از نظر صرع مثبت باشد.
- 3- اگر بیمار ظرف مدت 1 ساعت از بروز تب تشنج کند.
- 4- کودک دچار اختلال در تکامل بوده باشد (فلج مغزی، مشکلات ذهنی)

رشد هوشی و ذهن

1) از نظر هوشی (IQ) این کودکان با کودکان دیگر تفاوتی ندارند.

2) تب و تشنج در عملکرد بعدی کودک در مدرسه اثر سوء نمی گذارد.

اقدامات تشخیصی

1) ممکن است پزشک برای معالجه کودک شما بررسی مایع مغزی نخاعی را لازم بداند پس با انجام آن موافقت نمائید (اخذ مایع نخاع - LP) این کار جهت تشخیص بیماریهای خطرناک از جمله مننژیت ضروری و در عین حال بی خطر است.

2) معمولاً برای بررسی همه جانبه و رد علل دیگر از کودک شما نمونه خون و ادرار گرفته می شود.

3) ممکن است در مواردی با صلاحدید پزشک از کودک نوار مغزی گرفته شود.

بیمارستان نبی اکرم (ص) اشنویه

عنوان آموزشی: تب تشنج در کودکان

گردآوری و تنظیم: واحد آموزش سلامت

تأیید کننده: رییس علمی بخش

کد: NA-H-PE-00

تاریخ تدوین: 1404/09/30

تاریخ بازنگری: 1405/09/30

پدر و مادر عزیز بدانید که:

1) ممکن است تشنج با درجات کم تب هم بروز کند و یا ابتدا تشنج ایجاد شود و بعد دمای بدن بالا برود اما اصول تشخیص و درمان تفاوتی نمی کند.

2) تب و تشنج باعث مرگ نمی شود. علت تب در بیش از 80٪ از موارد عفونت ویروسی دستگاه تنفسی فوقانی و عفونت های گوارشی است.

3) واکسیناسیون کودک شما همانند سایر کودکان است فقط باید به تب پس از آن توجه نمایید.

4) اگر پس از واکسیناسیون کودک دچار تب و تشنج شد در مورد ادامه واکسیناسیون و نوع آن با پزشک مشورت نمایید.

با آرزوی بهبودی و سلامتی

در صورت ایجاد تشنج چه کاری می توانید بکنید؟

- خونسردی خود را حفظ کنید و اضطراب نداشته باشید
- توجه به باز بودن راه هوایی با اطمینان از وجود تنفس و جریان هوای مناسب و مطلوب
- کودک خود را به پهلو بخوابانید تا محتویات دهانش خارج شود.
- هرگز روی کودک خود فشار نیاورید و مانع حرکات کودک خود نشوید.
- از گذاشتن چیزی در دهان کودک یا باز کردن دهان کودک با زور خودداری فرمایید.
- وسایل تیز را از کودک دور کرده و لباس های تنگ را خارج نمایید.
- مدت زمان تشنج را به خاطر بسپارید (اگر بیش از 5 دقیقه طول کشید حتما پزشک را خبر کنید).

پیشگیری

عدم تماس با عوامل عفونی (تب زا). حتی المقدور کودک خود را به محیط های شلوغ و پر جمعیت و نیز مکانهای آلوده نبرید.
اگر پزشک داروی ضد تشنج برای مدت نسبتا طولانی تجویز نمود حتما به دستور پزشک عمل نمایید و جهت بررسی تاثیر و عوارض دارو با پزشک در ارتباط باشید.